

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
 لجنة الانتخابات المركزية
 The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
 Supreme Court of Israel
 Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلان
 المحكمة العليا
 رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
 בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 45/24

העותרת: הליכוד, תנועה לאומית ליברלית

נגד

המשיבים: 1. אחריות לאומית – ישראל הבית שלי בע"מ (חל"צ)
 2. עו"ד אושי אלמליח

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט–1959

בשם העותרת: עו"ד אבי הלוי; עו"ד ניבה הלוי
 בשם המשיבים: עו"ד ליאור גרו; עו"ד ארי הלל

החלטה

בשלטי תעמולת בחירות של העותרת (להלן: הליכוד) הופיעה הסיסמה "חוזרים לחיים". אסרתי על הליכוד להשתמש בסיסמה זו, היות שהיה בכך משום שימוש בנכסי הציבור (תב"כ 35/24 אחריות לאומית – ישראל הבית שלי בע"מ (חל"צ) נ' נתניהו (16.3.2021)). עתירה נגד החלטתי נדחתה: בג"ץ 1931/21 נתניהו נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים וארבע (19.3.2021)). הליכוד שינה בחלק מהשלטים את הכיתוב ל"חוזרים לחייד". לטענתו, פעילי המשיבה 1 (להלן: אחריות לאומית) השחיתו 17 שלטי תעמולת בחירות שלו בערים שונות בתלותם עליהם מדבקות שחורות או אדומות ועליהן כיתוב (למשל מה שמופיע בסוגריים מרובעים: "חוזרים לחייד! [עם 1,000,000 מובטלים]"; "חוזרים לחיים! [חוץ מ-6,000 מתים]"). הליכוד מציג פרסומים בחשבון ה"פייסבוק" של אחריות לאומית ובהם קבלת אחריות מצידה על המעשים והודעה שתמשיך במעשיה ב-48 השעות לאחר מכן. לטענת הליכוד, מדובר בהפרה של האיסורים על הסרת מודעת תעמולת בחירות, על השמדתה ועל לכלוכה; ועל השמדת חומר תעמולת בחירות ועל העלמתו, לפי סעיפים 126(2) ו-3, בהתאמה, לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969 (להלן: חוק הבחירות). הליכוד מסר שלא מיצה הליכים אל מול אחריות לאומית, בשל הדחיפות שבדבר. לכן התבקשתי לאסור על המשיבים לעבור עבירה פלילית לפי הסעיפים האמורים. עוד התבקשתי לתת צו ארעי שיאסור על המשיבים להסיר שלטי תעמולת בחירות של הליכוד, להשמידם, ללכלכם ולעשות בהם פעולה אחרת; עם קבלת העתירה בוועדת הבחירות המרכזית נתתי צו ארעי כאמור.

המשיבים טוענים בתגובתם שהליכוד עדיין מפרסם שלטי תעמולת בחירות ועליהם הסיסמה האסורה, "חוזרים לחיים"; ולכן הוא עתר בחוסר ניקיון כפיים. עוד הם מוחים על שלא נערך מיצוי הליכים. המשיבים מוסיפים שבשגגה תלו שלטים גם על שלטי "חוזרים לחייד". לבסוף, לגישתם, האיסורים שבסעיף 126 לחוק הבחירות מגינים על תעמולת בחירות מותרת, ולא על תעמולת בחירות אסורה, ולכן במעשיה לא עברה עליהם.

הוריתי לליכוד להגיב לתגובת המשיבים. הוא שב על טענתו שלפיה המשיבים החליטו "ליטול החוק לידיהם" (סעיף 4 לתגובה). הליכוד מוסיף שבינתיים הסיר כמעט את כל שלטי "חוזרים לחיים" או תיקן אותם ל"חוזרים לחייד", והיתר יוסרו בקרוב; הובאו נתונים ותמונות בעניין.

לפני חתימת החלטה זו הגיעה אליי בקשת אחריות לאומית להוסיף ראיות על כך שפעילי הליכוד תולים היום שלטי "חוזרים לחיים" ליד קלפיות, וששלט כאמור על "מצודת זאב" תוקן תיקון לא הולם. הליכוד הגיב שהשלטים החדשים הם יוזמה של פעילים מקומיים ספורים והם שלטי בד, בניגוד לשלטי החוצות נושא העתירה המקורית; שהשלט על "מצודת זאב" תוקן כנדרש; וששלט נוסף של הליכוד הושחת בידי אלמונים – שקשורים לאחריות לאומית. אחריות לאומית ביקשה להגיב וטענה שההשחתה הנוספת אינה מטעמה וספק אם התרחשה; ושנתלו שלטי "חוזרים לחיים" ליד קלפיות נוספות. החלטתי לדחות את הבקשה, מאחר שהאמור בה ובתגובות חורג בעיקרו מעניינה של עתירה זו. העתירה הנוכחית אינה אכסניה המתאימה לבירור טענות בדבר תלייה מחודשת והסרת שלטים שנושאים את הכיתוב "חוזרים לחיים".

לגוף העתירה, הגעתי למסקנה שהיא מיצתה את עצמה בעיקרה, אף שבמקורה היה מקום להגשתה. אשר לתליית "תוספות" על שלטי "חוזרים לחייד", המשיבים מסכימים שלא היה מקום לכך. אשר לשלטי "חוזרים לחיים", הואיל ולא יהיו עוד שלטי חוצות כאלה, אין מקום לדון בעתירה בעניינם, וממילא בינתיים חל הצו הארעי. כאמור, הליכוד הבהיר ששלטי חוצות שבהם הסיסמה "חוזרים לחיים" יוסרו; כדי להבטיח שלא יושחתו עד להסרתם, אני מאריך את תוקף הצו הארעי.

לא אוכל לסיים בלי לציין שדעתי אינה נוחה מהתנהלות שני הצדדים. הליכוד השאיר במקומה תעמולת בחירות אסורה במשך כמעט שבוע (אציין שבקשתו בבג"ץ לצו ארעי נדחתה. בג"ץ 1931/21 נתניהו נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים וארבע (17.3.2021)). עם זאת, המשיבים אינם רשאים לאכוף על דעת עצמם את החלטתי באמצעות השחתת שלטי תעמולה. אם סברו שהדין הופך, היו רשאים לפנות אליי בהליך (נגיש, יעיל ומהיר) לפי פקודת בזיון בית משפט, או להגיש עתירה חדשה, או (כפי שעשו) להגיש תלונה למשטרה. אין להכיר בעשיית דין עצמי ובאכיפה פרטית בעניינים אלה. כידוע, "אין מתקנים עוול בעוול" (בג"ץ 292/61 בית אריזה רחובות בע"מ נ' שר-החקלאות, פ"ד טז 20, 31 (1962)). הנחתי היא כי אם נתלו שלטים חדשים הנושאים את הכיתוב "חוזרים לחיים", הם יוסרו על ידי הליכוד ללא דיחוי לאחר שאחריות לאומית תפנה את

תשומת ליבו למקרים כאלה (בהקשר זה ראו את החלטתי שניתנת במקביל להחלטה זו בתב"כ 50/24 מפלגת יש עתיד – בראשות ח"כ יאיר לפיד נ' הליכוד – מפלגה לאומית ליברלית (23.3.2021))

הצו הארעי יישאר בתוקפו עד ליום 24.3.3021 בשעה 23:59. בשים לב להתנהלותם שתוארה לעיל, יישאו המשיבים בהוצאות הליכוד בסך 3,000 ש"ח.

ניתנה היום, י' בניסן התשפ"א (23 במארס 2021).

עוזי פוגלמן

שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-24

